

TILINPÄÄTÖS- JA VEROSUUNNITTELUPÄIVÄ

25.11.2022

APUA TARJOLLA MAATILAN YRITYSTOIMINTAAN

www.vcoy.fi

www.maatilanpolku.fi

MITÄ UUTTA VEROTUKSESSA

Uusimmat ohjeet

- [Tulontasaus ansiotulojen verotuksessa](#)
- [Kotitalousvähennys asunnon kunnossapito- ja perusparannustöistä sekä öljylämmityksestä luopumisesta aiheutuneista töistä](#)
- [Tulon ja menon jaksottaminen henkilöverotuksessa](#)
- [Kotitalousvähennys tavanomaisesta kotitalous-, hoiva- ja hoitotyöstä](#)
- [Kahden vuoden sisällä peritty omaisuus perintöverotuksessa](#)
- [Maatalous- ja metsämaan verovapaus kiinteistöverotuksessa](#)
- [Metsävähennys](#)
- [Tuulivoima- ja aurinkovoimalaitokset verotuksessa](#)
- [Veron kiertämissäännöksen soveltaminen](#)
- [Verovapaa oman asunnon luovutus](#)

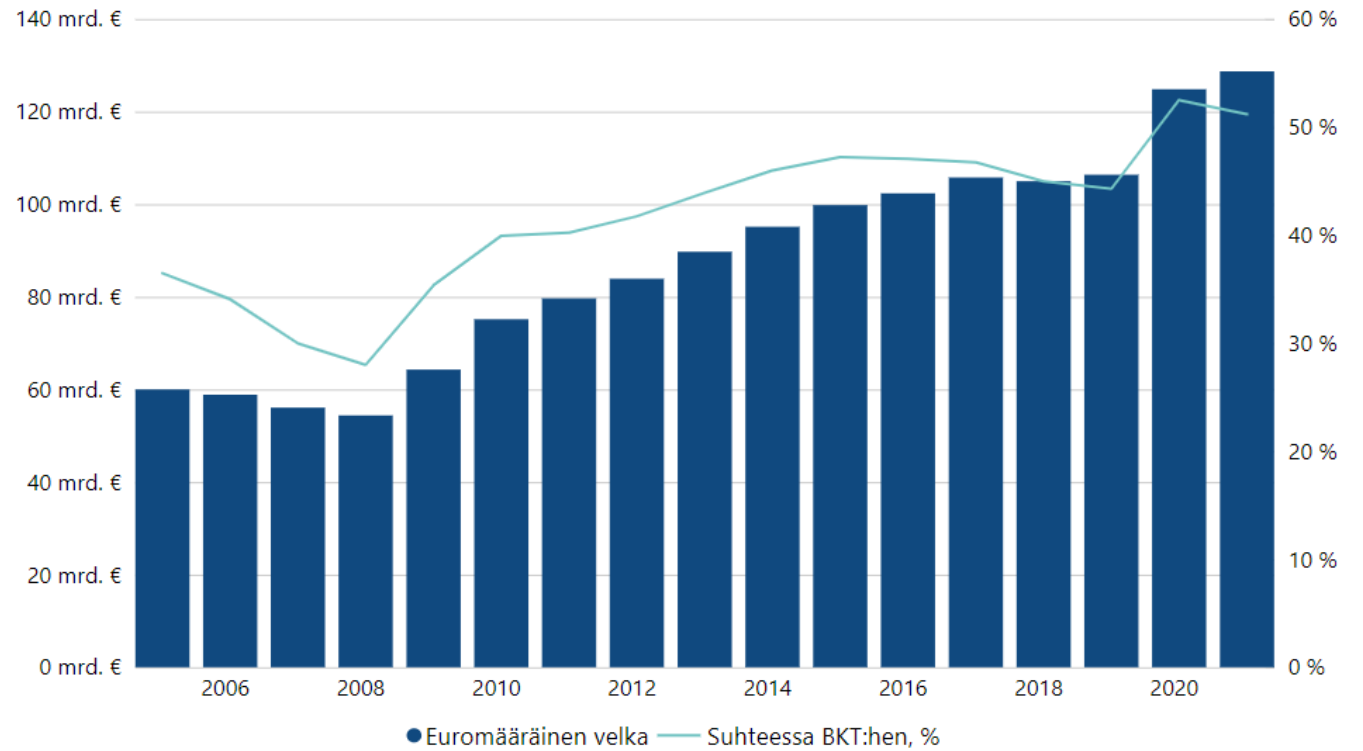
MITÄ UUTTA VEROTUKSESSA

Päätökset

- [Verohallinnon päätös vuonna 2023 sovellettavien ennakonpidätysperusteiden voimaantulosta](#)
- [Verohallinnon päätös verovapaista matkakustannusten korvauksista vuonna 2023](#)
- [Verohallinnon päätös maatalouden tuotantorakennusten kiinteistöverotuen hakemisesta](#)
- [Verohallinnon päätös metsän keskimääräisestä vuotuisesta tuotosta](#)
- [Verohallinnon päätös pellon keskimääräisestä vuotuisesta tuotosta ja salaojituslisästä](#)
- [Verohallinnon päätös vuodelta 2023 toimitettavassa verotuksessa noudatettavista luontoisetujen laskentaperusteista](#)
- [Verohallinnon päätös ennakonpidätysprosenttien laskentaperusteista palkkatuloa varten ja ennakonkannossa määrättävän ennakoveron laskentaperusteista vuodelle 2023](#)
- [Verohallinnon päätös matkakuluvähennyksen määrästä vuodelta 2022 toimitettavassa verotuksessa](#)
- [Sähkön arvonlisäveroa alennetaan väliaikaisesti](#)
- [Sähkövähennyksestä apua korkeisiin sähkölaskuihin – käyttöön tammikuusta alkaen](#)

MITÄ UUTTA VEROTUKSESSA

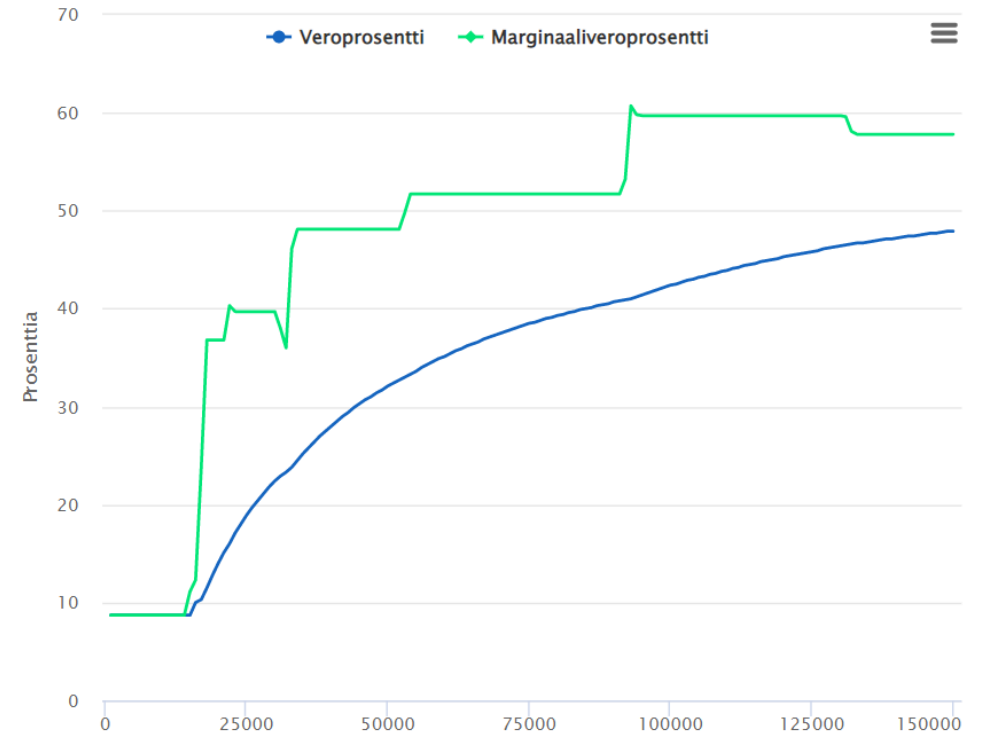
Valtionvelka ja BKT

MITÄ UUTTA VEROTUKSESSA

Lähde: veronmaksajien keskusliitto

Palkansaajan tuloveroprosentti ja marginaaliveroprosentti tulotasoinnain vuonna 2022

MITÄ UUTTA VEROTUKSESSA VEROTUS 2023

- Lähde: veronmaksajien keskusliitto

Palkka 2022 euroa/kk	Vuositulo 2022 €	Veroaste 2022 %	Veroaste 2023 %	Veroasteen muutos %-yksikköä	keveneminen (-)/ kiristymisen (+) e/vuosi
1 600	20 000	14,0 %	14,3 %	0,3 %	+60
2 000	25 000	18,9 %	18,6 %	-0,3 %	-75
2 400	30 000	22,4 %	22,5 %	0,1 %	+30
2 800	35 000	25,2 %	24,9 %	-0,3 %	-105
3 200	40 000	28,0 %	27,9 %	-0,1 %	-40
3 600	45 000	30,3 %	30,3 %	0,0 %	0
4 000	50 000	32,1 %	32,2 %	0,1 %	+50
4 400	55 000	33,6 %	33,7 %	0,1 %	+55
4 800	60 000	35,1 %	35,3 %	0,2 %	+120
5 200	65 000	36,4 %	36,7 %	0,3 %	+195
5 600	70 000	37,5 %	37,8 %	0,3 %	+210
6 000	75 000	38,5 %	38,8 %	0,3 %	+225
6 400	80 000	39,3 %	39,6 %	0,3 %	+240
6 800	85 000	40,0 %	40,4 %	0,4 %	+340
7 200	90 000	40,7 %	41,0 %	0,3 %	+270
7 600	95 000	41,4 %	41,7 %	0,3 %	+285
8 000	100 000	42,4 %	42,6 %	0,2 %	+200
8 400	105 000	43,2 %	43,4 %	0,2 %	+210
8 800	110 000	43,9 %	44,1 %	0,2 %	+220
9 200	115 000	44,6 %	44,7 %	0,1 %	+115
9 600	120 000	45,3 %	45,3 %	0,0 %	0
10 000	125 000	45,8 %	45,9 %	0,1 %	+125

MITÄ UUTTA VEROTUKSESSA

Lähde: veronmaksajien keskusliitto

Vuosi 2022

15 000	1 200	8,7 %	11,1 %	13 696
16 000	1 280	10,0 %	12,3 %	14 396
17 000	1 360	10,3 %	23,8 %	15 250
18 000	1 440	11,5 %	36,8 %	15 927
19 000	1 520	12,8 %	36,8 %	16 559
20 000	1 600	14,0 %	36,8 %	17 191
21 000	1 680	15,1 %	36,8 %	17 822
22 000	1 760	16,0 %	40,3 %	18 472
23 000	1 840	17,1 %	39,7 %	19 074
24 000	1 920	18,0 %	39,7 %	19 676
25 000	2 000	18,9 %	39,7 %	20 279
26 000	2 080	19,7 %	39,7 %	20 882
27 000	2 160	20,4 %	39,7 %	21 484
28 000	2 240	21,1 %	39,7 %	22 087
29 000	2 320	21,8 %	39,7 %	22 689
30 000	2 400	22,4 %	39,7 %	23 292
31 000	2 480	22,9 %	38,0 %	23 895
32 000	2 560	23,3 %	36,0 %	24 529
33 000	2 640	23,8 %	46,1 %	25 134
34 000	2 720	24,5 %	48,1 %	25 668
35 000	2 800	25,2 %	48,1 %	26 187
36 000	2 880	25,8 %	48,1 %	26 706
37 000	2 960	26,4 %	48,1 %	27 225

MITÄ UUTTA VEROTUKSESSA VEROTUS 2023

Lähde: kuntaliitto

Manner-Suomen kuntien tuloveroprosentit 2023

- Sosiaali- ja terveystalvelujen sekä pelastustoimen järjestämistä vastuu ja siten niiden kustannukset siirretään kunnilta hyvinvointialueille. Tämän takia kuntien tuloja siirretään valtiolle, joka rahoittaa hyvinvointialueiden toimintaa.
- Merkittävä osa tulojen siirtoa tehdään kunnallisveron kautta. Ansiotuloverotukseen tehtävät muutokset toteutetaan niin, että niillä on mahdollisimman vähän vaikutusta verovelvollisten verotuksen tasoon. Näin ollen kaikkien Manner-Suomen kuntien tuloveroprosentteja alennetaan yhtä paljon: **12,64 prosenttiyksikköä**.

Kunta	2022	2023	Muutos % -yks.
Akaa	22,00	9,36	-12,64
Alajärvi	21,75	9,11	-12,64
Alavieska	22,00	9,36	-12,64
Alavus	21,25	8,61	-12,64
Asikkala	20,75	8,11	-12,64
Askola	21,50	8,86	-12,64
Aura	21,50	8,86	-12,64
Enonkoski	21,00	8,36	-12,64
Enontekiö	21,25	8,61	-12,64
Espoo	18,00	5,36	-12,64
Eura	21,00	8,36	-12,64
Eurajoki	18,00	5,36	-12,64
Evijärvi	22,50	9,86	-12,64
Forssa	20,50	7,86	-12,64
Haapajärvi	22,50	9,86	-12,64
Haapavesi	22,00	9,36	-12,64
Hailuoto	20,50	7,86	-12,64
Halsua	23,50	10,86	-12,64
Hamina	21,00	8,36	-12,64
Hankasalmi	22,00	9,36	-12,64
Hanko	21,75	9,11	-12,64
Harjavalta	21,50	8,86	-12,64

MITÄ UUTTA VEROTUKSESSA VEROTUS 2023

- Lähde: VM ja veronmaksat.fi
- Vuosi 2022
- Vuosi 2023

Verotettava ansiotulo	Vero alarajan kohdalla	Vero alarajan ylittävistä tulon osasta
19 200 € – 28 700 €	8,00 €	6,00 %
28 700 € – 47 300 €	578,00 €	17,25 %
47 300 € – 82 900 €	3 786,50 €	21,25 %
82 900 € –	11 351,50 €	31,25 %

Valtion progressiivinen tuloveroasteikko vuonna 2023

Verotettava ansiotulo, euroa	Vero alarajan kohdalla, euroa	Vero alarajan ylittävistä tulon osasta, %
0	0	12,64
19 900	2 515,36	19
29 700	4 377,36	30,25
49 000	10 215,61	34
85 800	22 727,61	44

Valtion progressiivinen tuloveroasteikko vuonna 2023

MITÄ UUTTA VEROTUKSESSA

Valmistelusta poistettuja ehdotuksia

- Hallitus sopi 17.11.2022, että seuraavien muutosten lakivalmistelua ei jatketa kuluvalle vaalikaudella ([valtioneuvoston tiedote](#)):
- **T&K yhdistelmävähennys**
- Tutkimus- ja kehittämistoimintaan oltiin luomassa uusi verokannustin vuoden 2023 alusta alkaen. Yhdistelmävähennys olisi koostunut tutkimusmenojen määrään perustuvasta yleisestä lisävähennyksestä sekä menojen lisääntymiseen perustuvasta ylimääräisestä lisävähennyksestä.
- **Arvonnousuvero**
- Hallitus valmisteli lakimuutosta arvonnousuverosta, jolla olisi laajennettu Suomen verotusoikeutta Suomessa asuessa kertyneisiin myyntivoittoihin myös tilanteissa, joissa omaisuus luovutetaan ulkomailla asuessa. Arvonnousuveroa ei oteta käyttöön päivitetyn lainsäädäntösuunnitelman myötä.
- **Taloudellinen työnantaja**
- Hallitus valmisteli taloudellisen työnantajan käsitteen käyttöönottoa, jotta Suomi olisi voinut verottaa sellaiset Suomessa tapahtuneen työskentelyn tilanteet, joihin Suomella on verosopimusten mukaan verotusoikeus, mutta jotka nykyisin jäävät verottamatta kansallisen lainsäädännön vuoksi.
- **Ulkomaisten rahastojen kiinteistösijoitukset**
- Hallitus valmisteli lakimuutosta, jossa tuloverotukseen lisättäisiin säännökset kiinteistövarallisuuteen sijoittaviin erikoissijoitusrahastoihin sovellettavasta läpivirtausmallista vuodelta 2024 toimitettavassa verotuksesta lähtien.
-

Lähde: veronmaksajien keskusliitto

SÄHKÖN VEROTUS

SÄHKÖVEROVELVOLLISUUS

- Sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain (1260/1996) mukaan sähköverovelvollisten on suoritettava kulutukseen luovutetusta sähköstä valmisteverona energiaveroa ja huoltovarmuusmaksua.
- Sähköverovelvollisia ovat pääsääntöisesti verkonhaltijat ja sähköntuottajat. Myös sähköä II veroluokalla hankkinut voi olla verovelvollinen, jos sähkö on kulutettu I veroluokan mukaisessa käytössä. Mikäli muu toimija kuin verkonhaltija ansiotoiminnassaan vastaanottaa sähköä toisesta jäsenvaltiosta tai tuo maahan sähköä yhteisön ulkopuolelta eikä sähkö kulje verkonhaltijan sähköverkon kautta Suomessa, tämän sähkön vastaanottaja on verovelvollinen kyseisestä sähkömäärästä. Jos sähkövarastonpitäjä on rekisteröitynyt valtuutetuksi verottoman varaston pitäjäksi, hän on verovelvollinen sähkövarastoon ladatusta ja sieltä kulutukseen luovuttamastaan sähköstä.
- Verovelvollisen on rekisteröidyttävä OmaVerossa Verohallinnolle sähköverovelvolliseksi ennen voimalaitoksen tai sähkövaraston käyttöönottoa. Jokaisesta voimalaitoksesta tai sähkövarastosta on rekisteröidyttävä erikseen. Voimalaitoksella tarkoitetaan tässä kaikkia yli 100 kVA:n nimellistehoisia sähköntuotantojärjestelmiä, esimerkiksi varageneraattoreita, aurinkosähköjärjestelmiä ja tuulivoimalaitoksia. Tuulivoiman osalta samalla alueella ja saman verkkoliittymän/muuntajan takana oleva tuulipuisto voidaan rekisteröidä yhtenä voimalaitoksena eikä kaikkia tuulivoimaloita tarvitse tällöin rekisteröidä erikseen.

SÄHKÖN VEROTUS

SÄHKÖVEROVELVOLLISUUS

- Sähköntuottajat jakaantuvat sähköverovelvollisuuden osalta kolmeen kategoriaan:
- Mikrovoimalaitokset, nimellisteholtaan enintään 100 kVA, jotka jäävät kokonaan verotuksen ulkopuolelle.
- Pienvoimalaitokset, nimellisteholtaan yli 100 kVA, mutta vuosituotanto enintään 800 000 kWh, jotka rekisteröityvät sähkön pientuottajiksi ja antavat koko vuodelta yhden veroilmoituksen tuottamastaan sähkön määrästä.
- Sähköntuottaja, voimalaitos, jonka nimellisteho on yli 100 kVA ja vuosituotanto yli 800 000 kWh. Antaa normaalin veroilmoituksen (verolliset ja verottomat toimitukset) kuukausittain riippumatta siitä, syöttääkö sähköä sähköverkkoon vai ei.
- Verovelvollisen on annettava veroilmoitus ja maksettava verot viimeistään verokautta seuraavan toisen kuukauden 12 päivä.

SÄHKÖN VEROTUS SÄHKÖVEROVELVOLLISUUDESTA VAPAUTETUT

- Sähköverovelvollisuudesta vapauttaminen tarkoittaa käytännössä sitä, että kyseiset tuottajat saavat käyttää itse tai luovuttaa suoraan toiselle kulutettavaksi tuottamansa sähkön verottomasti.
- Jos tuotettu sähkö siirretään sähköverkon kautta kulutukseen, verottomuus ei ”siirry” sähkön mukana, vaan sähkön kulutukseen siirtävä verkonhaltija kantaa siitä sähköveron.
- Pienimmät sähköntuottajat eli enintään 100 kVA:n nimellistehoilla mikrovoimalaitoksilla sähköä tuottavat on vapautettu kaikista sähköverotuksen velvollisuuksista. Näiden toimijoiden ei tarvitse rekisteröityä verovelvollisiksi eikä antaa sähköntuotannostaan veroilmoituksia.
- Tätä suuremmat yli 100 kVA:n nimellistehoiset, mutta enintään 800 000 kWh vuodessa tuottavilla sähkön pientuottajilla on velvollisuus rekisteröityä Verohallinnolle sähköverovelvollisiksi. Heidän on annettava veroilmoitus kalenterivuositain (helmikuun 12. päivänä koko edelliseltä vuodelta), jotta säädettyä vuosituotantorajaa voidaan valvoa.

SÄHKÖN VEROTUS SÄHKÖVEROVELVOLLISUUDESTA VAPAUTETUT

- Sähkön pientuottajat eivät maksa sähköveroa tuottamastaan ja käyttämästään sähköstä vaan antavat vuosittain veroilmoituksen vain valvonnallisista syistä. Veroilmoituksella ilmoitetaan ainoastaan tuotetun sähkön määrä.
- Jos pientuottajaksi rekisteröityneen sähköntuottajan vuosituotantoraja ylittyy, hänen on välittömästi annettava veroilmoitukset koko alkuvuoden tuotannostaan verokausittain ja suoritettava mahdolliset sähköverot, jotka olisi pitänyt alkuvuoden verokausilta suorittaa.

SÄHKÖN VEROTUS

SÄHKÖVEROVOLLLISEKSI REKISTERÖITYMINEN

- Verkonhaltijan, sähköntuottajan ja pientuottajan on rekisteröidyttävä verovelvolliseksi. Rekisteröitymismenettelystä säädetään valmisteverotuslain 5 luvussa. Rekisteröityminen on tehtävä Verohallinnolle [OmaVerossa](#).
- Muut kuin em. toimijat eivät voi rekisteröityä sähköverovelvollisiksi, vaikka heillä olisikin lain 5 §:n 1 momentin perusteella velvollisuus tietyissä tilanteissa suorittaa sähkövero. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että muut kuin verkonhaltijat ja sähköntuottajat sekä pientuottajat eivät voi rekisteröityä säännöllisesti verovelvolliseksi. Näillä toimijoilla on vain poikkeustilanteessa tapahtuvaa tilapäistä toimintaa ja ne ovat satunnaisesti verovelvollisia.

SÄHKÖN VEROTUS

SÄHKÖVEROVOLLLISEKSI REKISTERÖITYMINEN

- Kaikkien yli 100 kVA:n nimellistehoisten sähkön tuottajien ja varavoimakoneiden omistajien tulee rekisteröityä verovelvolliseksi Verohallinnolle.
- Tuottajan ja varavoimakoneen omistajan rekisteröitymisen status riippuu kyseisen koneen tai laitoksen sähkön vuosituotannon määrästä. Tällaisia pientuottajia voivat olla esimerkiksi kauppakeskukset, logistiikkaterminaalit, toimistotalot ja muut isot kiinteistöt sekä sairaaloiden ja muiden suurten kiinteistöjen varavoimayksiköt.
- Jos tuotanto on enintään 800 000 kWh kalenterivuodessa, tuottaja tai koneen omistaja antaa vuosittain vain yhden veroilmoituksen, jolla ilmoitetaan ainoastaan tuotetun sähkön määrä. Jos tuotanto ylittää 800 000 kWh kalenterivuodessa, tuottaja rekisteröidään sähköntuottajaksi ja veroilmoitukset annetaan kuukausittain.
- Rekisteröityminen on tehtävä Verohallinnolle [OmaVerossa](#) kaikkien tähän kategoriaan kuuluvien voimalaitoksien, generaattoreiden, varavoimakoneiden ja muiden sähköntuotantojärjestelmien osalta kustakin voimalaitoksesta erikseen. Rekisteröityminen koskee myös kaikkia yli 100 kVA:n nimellistehoisia varavoimakoneita ja generaattoreita. Sillä ei ole merkitystä, syöttääkö voimalaitos sähköä verkkoon vai ei.

BIOKAASUN VEROTUS

- Biokaasusta on kannettu valmisteveroa 1.1.2022 alkaen.
- Biokaasulla tarkoitetaan biomassasta tuotettuja kaasumaisia polttoaineita, jotka koostuvat pääosin metaanista (CH₄). Biokaasua siirretään yleisesti maakaasuverkossa, mutta sitä on mahdollista siirtää myös autokuljetuksina joko nesteytettynä tai paineistettuna. Verotusmenettelyt ovat samanlaiset riippumatta siitä, miten/missä biokaasu on tuotettu tai missä muodossa kaasua on siirretty. Myös ulkomailta tulevaan biokaasuun sovelletaan samoja verotusmenettelyjä.

BIOKAASUN VEROTUS

- Biokaasu kuuluu sähköverolaissa ja energiaverodirektiivissä säädettyihin valmisteveron alaisiin tuotteisiin, joiden valmistaminen, jalostaminen ja veroton siirtäminen on luvanvaraista toimintaa. Toimijan pitää rekisteröityä verovelvolliseksi, jos se harjoittaa yhtä tai useampaa edellä mainittua toimintaa. Rekisteröintiä ja valmisteverolupaa haetaan Verohallinnolta sähköisesti [OmaVero-palvelun](#) kautta.
- Laissa säädettyt biokaasun verovelvolliset toimijat ovat seuraavat:
 1. Biokaasun tuottaja
 - Laitos, joka tuottaa biokaasua yli 1 GWh kalenterivuodessa.
 2. Biokaasun pientuottaja
 - Laitos, joka tuottaa biokaasua enintään 1 GWh kalenterivuodessa.
 - Pientuottajan tuottama ja käyttämä biokaasu on verotonta, eikä kaasun kestävyyttä tarvitse tällöin todentaa.
 3. Valtuutettu varastonpitäjä
 - Varastoi verotonta maa- ja biokaasua.
 - Valtuutetun varastonpitäjän lupa kattaa myös biokaasun valmistamisen ja jalostamisen.

BIOKAASUN VEROTUS

- Biokaasun pientuottajalla tarkoitetaan sellaista tuotantolaitosta, joka tuottaa biokaasua enintään 1 GWh kalenterivuoden aikana. Jos vuosituotantoraja ylittyy, pitää valmisteverot maksaa kaikesta tuotetusta biokaasusta, joka on käytetty verolliseen tarkoitukseen.
- Kaikki pientuottajan tuottama biokaasu on verotonta paikallisesti käytettynä. Verotonta on myös biokaasu, joka ei täytä kestävyyskriteereitä. Pientuottajan ei siis tarvitse osoittaa biokaasun kestävyyttä.
- Käytännössä pientuottaja joutuu maksamaan veroa vain silloin, jos kaasua syötetään sellaiseen jakeluverkkoon, joka ei ole rekisteröitynyt verovelvolliseksi.
- Jos pientuottajan tuottamaa kaasua siirretään verottomasti siirto-/jakeluverkkoon tai verottomaan varastoon, tuotteen verottomuus ei seuraa kyseessä olevaa kaasua. Kyseisen verovelvollisen on suoritettava verot siinä vaiheessa, kun kaasu luovutetaan veronalaiseen kulutukseen.
- Pientuottajan verokausi on kalenterivuosi. Veroilmoitus annetaan ja verot suoritetaan verokautta seuraavan helmikuun 12 päivä.

AURINKOSÄHKÖJÄRJESTELMÄ

Kotitalouden sähköntuotannon tuloverotus

- Luonnollinen henkilö (verovelvollinen) voi hankkia käyttöönsä aurinkosähköjärjestelmän, tuulivoimalan tai muun vastaavan pienimuotoisen sähköenergiaa tuottavan laitteiston, jolla hän tuottaa sähköä omiin tarpeisiinsa. Tällaisesta tuotannosta ei muodostu veronalaista tuloa.
- Kotitalous saattaa myös myydä osan tuottamastaan sähköstä sähköyhtiölle. Tällaisessa tilanteessa sähkön myynnistä saatu tulo on yleensä tuotantokustannuksiin suhteutettuna niin vähäistä, että siitä ei jää verotettavaa tuloa.
- Kotitalouden sähköntuotantolaitteisto voi kuitenkin satunnaisesti tuottaa sähköenergiaa yli kotitalouden oman tarpeen. Sähköä on tällöin mahdollista syöttää valtakunnan sähköverkkoon. Verovelvollinen voi tällaisten tilanteiden varalta sopia sähköyhtiönsä kanssa siitä, että ylijäämäsähkö myydään sähköyhtiölle, jolloin hän saa sähköyhtiöltä korvauksen oman käytön ylittävän sähkön syöttämisestä verkkoon. Korvaus voidaan suorittaa myös siten, että sähköyhtiö hyvittää verkkoon syötetyn sähkön arvon verovelvollisen sähköyhtiöltä ostaman sähkön arvosta. On myös mahdollista, että kotitalous siirtää paikallisen sähköverkon haltijan suostumuksella ylijäämäsähkön verkkoon ilman korvausta.

AURINKOSÄHKÖJÄRJESTELMÄ

Kotitalouden sähköntuotannon tuloverotus

- Käytännössä kotitalouden sähkön myynti sähköyhtiölle on seurausta siitä, että kotitalouden sähkön tuotanto ja kulutus eivät kohdistu samaan hetkeen. Tavallisesti kotitalouden sähkön kokonaiskulutus ylittää selvästi oman sähköntuotannon, jolloin kotitalous ostaa sähköyhtiöltä sähköä enemmän kuin myy sitä. Kotitalouden harjoittaman pienimuotoisen sähköntuotannon pääasiallisena tarkoituksena on siten sähkön ostamistarpeen vähentäminen ja sähkön hankintakustannusten pienentäminen.
- Kotitalouden harjoittamaa pienimuotoista sähköntuotantoa ei pidetä verotuksessa elinkeinotoiminnan tai maatalouden harjoittamisena. Kotitalouden harjoittamaa pienimuotoista sähköntuotantoa verotetaan siten tuloverolain (1535/1992, TVL) säännösten mukaisesti. Kyseessä ei ole luonnollisen henkilön harjoittama tulonhankkimistoiminta, vaan yksityistalouteen luettava toiminta.
- Laajamittaista sähköntuotantoa ja myyntiä verotetaan elinkeinotulon verottamisesta annetun lain (360/1968) säännösten mukaisesti. Myös muuta elinkeinotoimintaan liittyvää sähköntuotantoa verotetaan elinkeinotulon verottamisesta annetun lain säännösten mukaisesti. Maatalouteen liittyvää sähköntuotantoa verotetaan maatilatalouden (543/1967) tuloverolain säännösten mukaisesti.

AURINKOSÄHKÖJÄRJESTELMÄ

Kotitalouden sähköntuotannon tuloverotus

- Kotitalouden itse tuottaman sähkön käytöstä kotitalouden omiin tarpeisiin ei muodostu veronalaista etua, vaan kotitalouden omasta sähköntuotannosta saama etu on verovapaata elantomenojen säästöä

Veronalainen sähkön myynti

- Kotitalouden sähköntuotantolaitteisto saattaa satunnaisesti tuottaa sähköä enemmän kuin kotitalous tarvitsee. Sähkøyhtiö voi tällöin ostaa verovelvolliselta tämän laitteiston tuottaman ylijäämäsähkön. Ylijäämäsähkö siirtyy jakeluverkonhaltijan sähköverkkoon ja jakeluverkonhaltija mittaa verkkoon siirtyneen sähkön määrän taseselvitysjaksoittain (nykyisin tunti). Jakeluverkonhaltija toimittaa mittaukset sähkøyhtiölle, joka maksaa verovelvolliselle korvauksen tai hyvittää tätä ostetusta sähköstä.
- Tuloverolain 29 §:n 1 momentin mukaan veronalaista tuloa ovat laissa säädetyin rajoituksin verovelvollisen rahana tai rahanarvoisena etuutena saamat tulot. Kotitalouden tuottaman sähkön myynnistä saatua tuloa ei ole erikseen säädetty verovapaaksi, joten kyseessä on veronalainen tulo. Sähkön myynnistä saatu korvaus on veronalaista tuloa riippumatta siitä, maksetaanko korvaus verovelvolliselle rahana vai hyvitetäänkö sillä hänen sähkölaskuaan.
- Sähkön myynnistä saatu tulo ei ole varallisuuden kerryttämää tuloa, joten kyseessä on veronalainen ansiotulo (TVL 32 § ja 61 §).

AURINKOSÄHKÖJÄRJESTELMÄ

Kotitalouden sähköntuotannon tuloverotus

Veronalaiseen myyntiin kohdistuvat menot

- Tuloverolain 29 §:n 1 momentin mukaan verovelvollisella on oikeus vähentää tuloistaan niiden hankkimisesta tai säilyttämisestä johtuneet menot (luonnolliset vähennykset). Verovelvollinen voi siten vähentää sähkön tuotantoon ja myyntiin kohdistuvia menoja.
- Kotitalouden harjoittama pienimuotoinen sähkön myynti ei ole tulonhankkimistoimintaa, joten menot ovat vähennyskelpoisia enintään sähkön myynnistä saadun veronalaisen tulon määrään asti. Sähkön tuotannosta tai myynnistä aiheutuneita menoja ei voida vähentää muusta tulosta eikä niiden perusteella vahvisteta tappiota.
- Sähkön myynnistä saadusta tulosta vähennyskelpoisia menoja voivat ensinnäkin olla sähkön tuotantoon ja myyntiin kohdistuvat vuotuiset menot kuten sähkön tuotantolaitteiden ylläpidosta johtuvat menot. Tällaisia menoja voivat olla esimerkiksi aurinkopaneelin puhdistamisesta ja säätämisestä johtuvat menot. Toiseksi vähennyskelpoista menoa voivat olla sähköntuotantolaitteista tehdyt vuotuiset menojäännöspoistot. Vuotuisen poiston määräksi voidaan katsoa enintään 25 prosenttia sähköntuotantolaitteiden poistamattomasta hankintamenosta. Muilta osin verovelvollinen voi itse päättää verovuoden poiston määrän.

AURINKOSÄHKÖJÄRJESTELMÄ

Kotitalouden sähköntuotannon tuloverotus

Veronalaiseen myyntiin kohdistuvat menot

- **Esimerkki 3:** A:n hankkii syyskuussa 2019 kesämökilleen aurinkosähköjärjestelmän. Laitteiston hankinnasta ja asennuksesta sekä tarvittavista luvista johtuvat menot ovat yhteensä 8.000 euroa. Verovuoden 2019 poisto voi siten olla enintään 25 prosenttia tästä määrästä eli $(25 \% \times 8.000)$ 2.000 euroa. Vastaavasti verovuoden 2020 poisto voi olla enintään 25 prosenttia vuoden 2019 poistolla vähennetystä määrästä.
- Vuonna 2019 A päättää vähentää verotuksessaan 100 euron suuruisen poiston. Vuonna 2020 A voi vähentää enintään $((8.000 - 100) \times 25 \%)$ 1.975 euron suuruisen poiston.
- Vuotuisista menoista ja poistoista vähennyskelpoista on kuitenkin enintään myydystä sähköstä saatua vastiketta vastaava osuus. Myytyyn sähköön kohdistuva osuus lasketaan jakamalla myydyn sähkön määrä tuotetun sähkön määrällä. Muu osuus vuotuisista menoista ja poistosta kohdistuu verovelvollisen yksityistalouteen, minkä vuoksi kyseinen osuus menoista on vähennyskelvotonta elantomenoa (TVL 31 §:n 4 momentti).
- Myydyn sähkön määrä määritetään jakeluverkonhaltijan järjestämällä liittymäkohtaisella mittauksella. Tuotetun sähkön määrä puolestaan arvioidaan tilanteesta riippuen joko pientuottajan järjestämällä rekisteröivällä mittauksella (jos laitteisto mahdollistaa teknisesti) tai suunnittelijan mitoituksen perusteena käyttämään ja dokumentoimaan arvioon perustuen.

AURINKOSÄHKÖJÄRJESTELMÄ

Kotitalouden sähköntuotannon tuloverotus

Veronalaiseen myyntiin kohdistuvat menot

Kotitalouden omaa käyttöä varten tapahtuvassa pienimuotoisessa sähköntuotannossa oman käytön ylittävän ylijäämäsähkön myynti on arvoltaan vähäistä ja sähköntuotantolaitteiston hankinnasta johtuvat kustannukset ovat suuret. Veronalaisesta sähkön myynnistä ei tämän vuoksi Verohallinnon käsityksen mukaan tavanomaisesti jää verotettavaa tuloa silloin, kun verovuonna myydyn sähkön määrä on ostetun sähkön määrää pienempi.

AURINKOSÄHKÖJÄRJESTELMÄ

Sähköntuotannon verotus kirjanpidossa

Sähköntuotanto ja siihen liittyvälaiteisto voi olla osa maatalouden harjoittajan MVL- tulolähdettä, jos yli 50% tuotetusta sähköstä käytetään maataloudessa. Tässä tapauksessa ylijäämänsähkön myynti verotetaan MVL:n mukaan

Sähköntuotannon katsominen maatalouden tulolähteeseen edellyttää kuitenkin, että maatilalla harjoitetaan varsinaista tuotannollista maataloutta eli maataloustuotteiden tuottamista myyntiin

Jotta sähköntuotantolaitteisto voidaan katsoa maatalouteen kuuluvaksi, edellytyksenä on , että sähkönkäyttö voidaan luotettavasti selvittää erillisellä mittauslaiteella

Laajamittainen sähköntuotanto voi olla elinkeinotoimintaa.

Verohallinnon ohje

AURINKOSÄHKÖJÄRJESTELMÄ

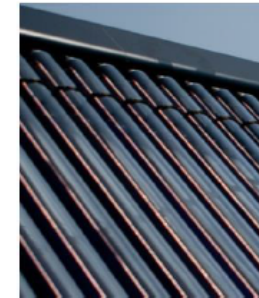
Rakentaminen

1. Mitä säännöksiä sovelletaan aurinkopaneelien ja muiden aurinkosähköjärjestelmien poistamiseen?

- Sähköä tuottavat ja varastoivat laitteet, esimerkiksi aurinkopaneelit ja akut, poistetaan EVL 30 §:ssä säädetyllä tavalla. Riippuen siitä, mihin laitteet on sijoitettu, sovellettava säännös on joko EVL 30 § tai EVL 31 §. Vastaavasti lämpöä tuottavat aurinkokeräimet.
 - MVL: Sähköä tuottavat ja varastoivat laitteet, kuten aurinkopaneelit ja akut, luetaan koneisiin ja kalustoon (enintään 25 %:n menojäätännöspoisto) siitä riippumatta, mihin ne sijoitetaan, jos niiden pääasiallinen käyttö on maataloudessa. MVL 8 §.
 - MVL:ssa ei ole EVL 31 §:ää vastaavaa säännöstä. Siten lähtökohtaisesti rakennuksen ainesosiksi katsottava omaisuus poistetaan rakennuksen mukana. Tehtävä yksittäin rajanvetoa siihen, onko laite tai kone irrotettavissa siten, että se voitaisiin katsoa kalustona/laitteena itsenäisesti sinne kuuluvana poistaa.
- Rakennuksen katto, jonka sähköntuotanto perustuu kattomateriaalin ominaisuuksiin eikä rakennuksella ei ole erikseen muuta kattoa, poistetaan EVL 34 §:n mukaan. Poistoprosentti perustuu rakennuksen käyttötarkoitukseen.
 - MVL: Rakennukseen kuuluvaksi katsotaan kuitenkin sellainen katto, jonka sähköntuotanto ei perustu erillisiin paneeleihin vaan kattomateriaalin ominaisuuksiin (aurinkopaneeli osa kattoa), jolloin rakennuksella ei ole erikseen muuta kattoa. Rakennuksen käyttötarkoituksen mukaan poistoprosentti. MVL 9 §.
- Maahan aurinkopaneeleja varten rakennettavat telineet, jalustat tai perustukset katsotaan EVL 34 §:n 2 momentin 3 tai 4 kohdan mukaisiksi rakennelmiksi.
 - MVL: Maahan aurinkopaneeleja varten rakennettavat telineet, jalustat tai perustukset katsotaan rakennelmiksi (enintään 20 %:n menojäätännöspoisto). MVL 9.1 § 3 k.

Aurinkosähköpaneelit

Aurinkolämpökeräimet

Esim. Integroitu aurinkopaneelimuoduli EVO-katoille. Korvaa 3-6 lapetiiltä. 3

TUULIVOIMALAT

- Tuulivoimalat sijoittuvat lähes aina maa- tai metsätalouden käytössä oleville alueille. Tällöin tuulivoimayhtiö tekee kanssasi vuokrasopimuksen ja maksaa **vuokraa tuulivoimalan rakennuspaikasta**. Vuokratulo on maatalouden tuloa, vaikka et harjoittaisikaan kiinteistöllä varsinaista maataloutta.
- Vuokratulon verotus tapahtuu maatilatalouden tuloverolain mukaan ja saatu vuokratulo on maatilatalouden tuloa (MVL 5 §:n 1 momentin 9 kohta)
- Tuulivoimayhtiö voi maksaa lähiympäristön maanomistajille myös erilaisia **vaikutusalue- tai muita korvauksia**. Myös tällaiset korvaukset verotetaan maatalouden tulona. Maatalouden tuloa ovat myös tuulivoimalan tuoton perusteella saamasi korvaukset.

TUULIVOIMALAT

- Maapohjan omistajalle voidaan maksaa myös käyttökorvauksia tai muita sopimukseen perustuvia harjoitettavaan toimintaan sidottuja korvauksia. Jos esimerkiksi osuus kiinteistöllä sijaitsevan voimalan sähkötuotannosta maksetaan kiinteistön omistajalle, sillä perusteella, että tämän aluetta saadaan käyttää voimalaa varten, katsotaan sellainenkin tulo maanvuokraukseen rinnasteiseksi vuokratuloksi.
- Tuulivoimalan maapohjan vuokraajalle voidaan maksaa vuokran lisäksi pinta-alaperusteista vaikutusaluekorvausta (esimerkiksi 500 metrin säteellä). Vaikutusaluekorvausta voidaan maksaa myös vaikutusalueella oleville kiinteistöille, vaikka niillä ei olisikaan tuulivoimalaa omalla maallaan. Vaikutusaluekorvauksen maksuperusteena voi olla esimerkiksi tuulivoimaloiden aiheuttamat rajoitukset voimaloiden välittömässä läheisyydessä sijaitsevien muiden kiinteistöjen hyödyntämismahdollisuuksiin. Tällainen korvaus katsotaan maanvuokraukseen rinnasteiseksi vuokratuloksi.
- Korvauksia voidaan maksaa myös muilla nimikkeillä ja perusteilla. Jos kiinteistölle aiheutuvaa haittaa ei ole tarkemmin eritelty, eikä sille ole erikseen kohdennettu korvattavaa määrää, verotetaan lähtökohtaisesti myös näissä tapauksissa koko maksettu korvaussumma vuokratulona.

TUULIVOIMALAT

- Haitan korvaamisessa voi joskus olla kyse kiinteistön arvon alenemisesta maksettavasta vahingonkorvauksesta, joka on luonteeltaan esinevahingon korvaamista. Tuloverolain mukaan toimitettavassa verotuksessa vahingonkorvaus tai muu siihen verrattava korvaus ei ole veronalaista tuloa, ellei sitä ole saatu veronalaisen tulon sijaan tai korvaukseksi elatuksen vähentymisestä (TVL 78 §). Tällainen korvaus voi kuitenkin vaikuttaa kiinteistön luovutusvoiton määrään, jos kiinteistö myöhemmin luovutetaan vastikkeellisesti.

TUULIVOIMALAT

- Tuulivoimaloiden tuottama sähkö siirretään jakeluverkkoon siirtolinjoja pitkin. Jos luovutat siirtolinjaa varten maata tai pysyvän käyttöoikeuden siirtolinjan tarvitsemalle alueelle, sinulle maksetaan siitä kertakorvaus. Korvaus verotetaan luovutusvoittona.
- Koska korvauksen maksajalla on lunastusmahdollisuus tarvittavaan alueeseen, luovutusvoitto on sinulle osittain verovapaa. Luovutusvoiton laskennassa käytetään toisin sanoen 80 %:n hankintameno-olettamaa.

LUNASTUSTOIMI TUKSISSA SAADUT KORVAUKSET

Lunastuslain mukaan suoritettavat korvaukset jakautuvat kohteenkorvauksiin, haitankorvauksiin ja vahingonkorvauksiin.

- **Kohteenkorvaus** on lunastettavasta omaisuudesta määrättävä korvaus omaisuuden omistajalle. Korvausta maksetaan tavallisimmin tilanteissa, joissa omaisuuden omistaja vaihtuu tai omaisuuteen perustetaan pysyvä käyttöoikeus.
- **Haitankorvausta** maksetaan pysyväisluontoisesta haitasta, jota joko omaisuuden omistajalle tai muulle henkilölle aiheutuu joko lunastuksesta tai siitä laitoksesta, jonka rakentamista varten lunastus toimeenpannaan. Haitankorvauksella korvataan jäljelle jäävän omaisuuden käytölle aiheutuvaa pysyvää haittaa tai omaisuuden arvon alenemista. Haitta voi ilmetä esimerkiksi lisääntyneenä meluna, kulkemisen vaikeutumisenä, toiminnan supistumisena tai lisääntyneinä työkustannuksina.
- **Vahingonkorvausta** maksetaan omaisuuden omistajalle tai muulle henkilölle, jos lunastuksesta aiheutuu heille tappiota, kustannuksia tai muuta vahinkoa esimerkiksi muuttamisen, liikkeen tai ammatin harjoittamisen keskeyttymisen tai muun syyn vuoksi.

LUNASTUSTOI- MITUKSISSA SAADUT KORVAUKSET

Pääsääntöisesti kohteenkorvaukset verotetaan tuloverolain luovutusvoittoja koskevien säännösten mukaan, samoin osa haitankorvauksista. Haitankorvaukset ja vahingonkorvaukset voivat joissakin tapauksissa olla maatalouden tai elinkeinotoiminnan tuloa. Korvaukset voivat eräin edellytyksin olla myös verovapaita. Verotuksen kannalta ratkaisevaa ei ole korvauksen nimike, vaan se, mistä korvaus maksetaan.

- Kohteenkorvauksia maksetaan tavallisimmin tilanteissa, joissa omaisuuden omistaja vaihtuu tai omaisuuteen perustetaan pysyvä käyttöoikeus. Verotuksessa tällaisiin tilanteisiin sovelletaan luovutusvoittoja ja -tappioita koskevia säännöksiä. Niistä kerrotaan ohjeissa Omaisuuden luovutusvoitot ja –tappiot luonnollisen henkilön tuloverotuksessa sekä Kokonaan tai osittain verovapaat luovutusvoitot henkilöverotuksessa. Lunastustilanteisiin soveltuu usein viimeksi mainitussa ohjeessa käsitelty luovutusvoiton osittainen verovapaus (tuloverolaki 49 §) tai samassa ohjeessa käsitelty verovapaus, joka koskee eräitä luovutuksia luonnonsuojelualueeksi (tuloverolaki 48 §). Nämä verovapaussäännökset koskevat ohjeessa tarkemmin mainituin edellytyksin myös vapaaehtoisia luovutuksia.
- Kohteenkorvaukseen voi sisältyä maapohjasta ja sen pysyvästä käyttöoikeudesta maksettavan korvauksen ohella **erillisiä korvauksia esimerkiksi puustosta, kasvillisuudesta, maa-aineksista ja rakennuksista**. Myös nämä korvaukset ovat luovutushintaa silloin, kun näitä korvauksia maksetaan samalta alueelta, jonka omistusoikeus tai pysyvä käyttöoikeus samalla siirtyy. **Alue katsotaan siis silloin luovutetuksi puustoineen ja rakennuksineen**. Myöskään maa-ainesten osuutta ei silloin käsitellä erikseen maa-ainestulona. (80% hankintameno-olettama, vero% 6, puun myynnissä 30-34%)

LUNASTUSOI- MITUKSISSA SAADUT KORVAUKSET

Metsäalueen määräaikaisesta käyttöoikeudesta maksettavaan korvaukseen voi sisältyä korvauksia myös alueen puustosta. Puuston poistamisesta tai vahingoittumisesta maksettavat erilliset korvaukset ovat tuloverolain 43 §:n mukaista metsätalouden pääomatuloa. Sama koskee odotusarvolisää, jota maksetaan sen vuoksi, että puut joudutaan kaatamaan ennenaikaisesti.

Jos maanvuokrasopimuksen sisältönä on oikeus ottaa maa-aineksia, esimerkiksi soraa tai turvetta, sen perusteella saatua tuloa ei pidetä vuokratulona vaan maa-aineksista saatuna tulona. Tähän liittyviä erillisiä korvauksia alueen puustosta pidetään metsätalouden pääomatuloina, mikäli alue oli metsää. Jos kyse oli muusta maasta kuin metsämaasta, puista saatu korvaus on muuta pääomatuloa.

Lunastuksen tarkoituksen toteuttaminen ei aina vaadi kiinteistön tai muun omaisuuden omistusoikeuden tai käyttöoikeuden luovuttamista, vaan tarkoitus voidaan toteuttaa rajoittamalla omistajan oikeuksia. Laitoksesta, jota varten lunastus tehdään, voi myös sinänsä aiheutua pysyviä haittoja lunastuksen ulkopuolelle jäävälle omaisuudelle ja muille lähiympäristön kiinteistöille.

Näistä rajoituksista ja haitoista saatavat korvaukset ovat yleensä haitankorvauksia, joskus myös kohteenkorvauksia. Niiden verotus riippuu siitä, estyykö omaisuuden käyttö maankäyttölajinsa mukaiseen tarkoitukseen käytännössä kokonaan vai ovatko rajoitukset ja haitat vähäisempiä.

LUNASTUSTOI- MITUKSISSA SAADUT KORVAUKSET

- Jos pysyvät rajoitukset ja haitat tosiasiasa estävät omistajaa käyttämästä maata maankäyttölajinsa mukaiseen tarkoitukseen, esimerkiksi jos metsän läpi vedettävä putki tai sähkölinja käytännössä estää metsän kasvattamisen johtoalueella tai pellon vettyminen estää sen viljelemisen, tällaisesta oikeudesta maksettava korvaus rinnastetaan pysyvän käyttöoikeuden luovutukseen. Näin on katsottu esimerkiksi tapauksissa KVL:1994/140 ja KHO 1971 II 587 Korvaus voi olla nimeltään kohteenkorvaus tai haitankorvaus.
- Korvaukseen sovelletaan luovutusvoittoa koskevia säännöksiä samoin kuin luvussa 3 mainittuihin pysyvän käyttöoikeuden luovutuksiin. Sovellettavaksi tulee usein luovutusvoiton osittainen verovapaus (tuloverolaki 49 §), josta kerrotaan ohjeessa Kokonaan tai osittain verovapaat luovutusvoitot henkilöverotuksessa. Luovutushintaan luetaan myös samalta alueelta saadut muut korvaukset, esimerkiksi taimikon ja puuston menetyksestä odotusarvolisineen.

LUNASTUSTOIMI TUKSISSA SAADUT KORVAUKSET

Toisinaan omistajalle jää mahdollisuus jatkaa alueen käyttämistä maankäyttölajinsa mukaiseen tarkoitukseen ja lunastustoimituksesta tai sitä vastaavasta sopimuksesta seuraa vain joitakin pienempiä rajoituksia tai haittoja. Esimerkiksi pellon tai pihan alle sijoitettu johto ei estä alueen käyttämistä viljelymaana tai pihana tai puutarhana, mutta saattaa pysyvästi estää rakentamista tai painavilla koneilla liikkumista.

Tällaisia yleensä haitankorvauksella korvattavia haittoja voivat myös olla esimerkiksi estehaitta peltoviljelyssä, etäisyyshaitta maa- ja metsätaloudessa, päistehaitta eli pellon koon ja muodon vaikutus viljelykustannuksiin, kiertohaitta asumiselle ja elinkeinotoiminnalle, maisemahaitta ja meluhaitta. Joskus haitallisia vaikutuksia on vaikea erotella korvaustilanteessa ja korvaus määrätään kiinteistön arvon alentumisesta.

Tällaisiin korvauksiin sovelletaan verotuksessa vahingonkorvausta koskevia säännöksiä. Yleisperiaate sisältyy tuloverolain 78 §:ään. Sen mukaan vahingonkorvaus tai muu siihen verrattava korvaus on veronalaista tuloa vain, jos se on saatu veronalaisen tulon sijaan tai korvaukseksi tulojen tai elatuksen vähentymisestä. Korvaus katsotaan saaduksi veronalaisen tulon sijaan, jos sillä korvataan sellaisen tulon saamatta jäämistä, joka olisi veronalaista tuloa, tai sellaisia kustannuksia, jotka ovat verotuksessa vähennyskelpoisia. Tuloverolain 78 §:n säännöstä täydentää saman lain 43 §, jonka mukaan metsästä saadut vahingon- ja vakuutuskorvaukset ovat veronalaista metsän pääomatuloa.

Elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 50 §:n ja maatilatalouden tuloverolain 5 §:n mukaan elinkeinon tai maatalouteen kuuluvasta omaisuudesta saadut vahingonkorvaukset rinnastetaan niistä saatuihin vastikkeisiin.

LUNASTUSTOI- MITUKSISSA SAADUT KORVAUKSET

Esimerkiksi jos maanviljelijä saa korvausta sellaisista haitoista, jotka nostavat viljelykustannuksia, saatu korvaus on maatalouden tuloa. Samoin jos elinkeinonharjoittaja saa korvausta haitasta, joka lisää hänen elinkeinotoimintansa kustannuksia tai vähentää tuottoja, korvaus on veronalaista elinkeinotuloa.

Sen sijaan asumisen kustannuksia lisäävästä haitasta saatu korvaus on verovapaa. Korvaus virkistyskäytölle aiheutuvasta haitasta on asukkaille ja kesämökkiläisille verovapaa, mutta esimerkiksi lomakylä- tai leirintäalueyrityksille veronalainen, koska sillä korvataan yritysten mahdollisesti vähentyviä tuloja. Kalastuksen tuottoon vaikuttavien haittojen korvaukset ovat kalastusta elinkeinonaan harjoittaville elinkeinotuloa, mutta harrastajakalastajille verovapaata tuloa. Jos korvaus suoritetaan istuttamalla kaloja, tästä saatua etua ei veroteta kalaveden omistajan tulona. Korvaus soran oton rajoittamisesta esimerkiksi pohjavesialueella tulee maa-aineksista saatavan tulon sijaan ja on siis veronalaista pääomatuloa.

LUNASTUSTOI- MITUKSISSA SAADUT KORVAUKSET

Omaisuuuden arvon alentumisesta saadut korvaukset voivat tulla veronalaisen tulon sijaan silloin, kun kyse on tulon hankkimiseen liittyvästä omaisuudesta. Korvaukset maatalouteen tai elinkeinotoimintaan kuuluvan omaisuuden arvon alentumisesta käsitellään näiden tulolähteiden verotuksessa omaisuudesta saatujen vastikkeiden tavoin. Rakennuksista, koneista ja muusta kuluvaasta käyttöomaisuudesta saadut korvaukset tuloutetaan epäsuorasti vähentämällä ne poistokelpoisista menojäännöksistä. Kulumatonta käyttöomaisuutta kuten maata koskevat pysyvän haitan ja arvonalentumisen korvaukset eivät välittömästi vaikuta verotettavaan tuloon.

Korvaus yksityistalouteen kuuluvan omaisuuden arvon alentumisesta on verovapaa. Jos korvaus on maksettu omaisuudelle aiheutuneesta konkreettisesta vahingosta, se voi kuitenkin tulla lisättäväksi omaisuuden luovutushintaan omaisuutta myöhemmin luovutettaessa. Lisäys tehdään, jos omaisuus luovutetaan korvauksen maksuvuoden tai sitä seuraavien viiden vuoden aikana (tuloverolaki 46 § 5 momentti). Jos korvaus on maksettu välillisen, aineettoman vahingon vuoksi, esimerkiksi maisema- tai meluhaitasta, sitä ei lisätä luovutushintaan.

LUNASTUSTOI- MITUKSISSA SAADUT KORVAUKSET

Luonnonsuojelulakiin perustuva korvaus

Luonnonsuojelulain nojalla maksettavasta korvauksesta on erityissäännös tuloverolain 80 § 1 momentin 7-kohdassa. Sen mukaan suojelualueen omistajalle maksettu kertakaikkinen korvaus niistä taloudellisen hyödyn menetyksistä, joita luonnonsuojelulain mukaisesta suojelusta omistajalle aiheutuu, on verovapaa. Korvausta maksetaan, kun tietyistä suojelumääräyksistä aiheutuu kiinteistön omistajalle tai erityisen oikeuden haltijalle merkityksellistä haittaa. Tällainen korvaus on verovapaa, vaikka se tulisi veronalaisen tulon sijaan, eikä sitä myöhemminkään lisätä omaisuuden luovutushintaan.

Jos kiinteistö luovutetaan luonnonsuojelulaissa tarkoitetuksi luonnonsuojelualueeksi joko vaihtamalla se toiseen kiinteistöön tai luovuttamalla se valtiolle tai valtion liikelaitokselle, luovutusvoitto voi olla verovapaa. Luovutusvoiton verovapautta käsitellään tarkemmin ohjeessa

Metso-ohjelma

Määräaikaisessa sopimuksessa korvataan vain osa metsän hakkuuarvosta. Korvaus 10 vuoden määräaikaisesta suojelusta on yleensä korkeintaan kolmasosa puuston hakkuuarvosta. Korvaukseen vaikuttavat alueen keskikantohinta, suojelukohteen puuston määrä, pinta-ala ja muut kiinteistön hakkuumahdollisuudet. Määräaikaisesta suojelusta saatava tuki on verollista.

Pysyvän suojelun ja 20 vuoden määräaikaisen suojelun korvaus on verotonta tuloa.

TILATUKIOIKEUS JÄRJESTELMÄN LAKKAAMINEN

Tilatukioikeuksien lakkaamisen verovaikutukset

Vuonna 2006 muodostetut tilatukioikeudet lakkaavat 31.12.2022. Nykyistä perustukea vastaava uusi perustulotuki maksetaan vuodesta 2023 alkaen vuosittain viljelijän hallinnassa olevan tukikelpoisen maatalousmaan perusteella. Tukioikeuksia on voinut myydä, ostaa, vuokrata, lahjoittaa ja vaihtaa, mutta vain viljelijöiden kesken. Viljelijä on voinut ostaa tukioikeuksia erillisinä tai maatalousmaan hankinnan yhteydessä.

Viljelijä on tähän asti tarvinnut tukioikeuksia tiettyjen maataloustukien (perustuki, viherryttämistuki, nuoren viljelijän tuki) saamiseksi.

Vuodesta 2023 alkaen tuet perustuvat maatalousmaan pinta-alaan ilman erillistä tukioikeusjärjestelmää. Tukioikeuksien perusteella tukia haettiin viimeisen kerran 15.6.2022 päättyneessä tukihaussa.

Valtaosa tukioikeuksista on saatu vuonna 2006 vastikkeettomasti viranomaispäätöksellä. Tukioikeuksien saaja ei siis alkujaossa joutunut maksamaan tukioikeuksista mitään eikä tuloverotuksessa vähennettävää hankintamenoa siis muodostunut. Tukioikeudesta sittemmin kauppahinnan maksaneet ovat voineet vähentää hankintamenon vuosimenona kerralla tai vaihtoehtoisesti 10 %:n vuotuisina poistoina.

Lähde: Kiviranta

TILATUKIOIKEUS JÄRJESTELMÄN LAKKAAMINEN

Tukioikeuksilla ei enää 15.6.2022 jälkeen ole ollut arvoa muissa luovutuksissa kuin koko maatilán luovutuksissa. Tukioikeuksille voidaan verotuksessa kohdistaa hankintamenoa koko maatilán luovutuksessakin vain, jos maatilán ja siihen kuuluvien tukioikeuksien omistus- ja hallintaoikeus siirtyi ostajalle viimeistään 31.8.2022. Maatalousmaasta erillisinä 15.6.2022 jälkeen luovutettuja tukioikeuksia ei saa arvostaa eikä siis vähentää tuloverotuksessa.

Tukioikeuden hankintameno tai sen vähentämättä oleva osa on vähennettävä kokonaan keväällä 2023 annettavassa verovuoden 2022 veroilmoituksessa. Poistomenettelyä ei siis voi jatkaa, koska tukioikeudet menettävät tämän vuoden lopussa arvonsa maatalouden varallisuutena. Joissakin tapauksissa vähennyspakko saattaa johtaa maatalouden tulolähteen tappion syntymiseen. Koska maatalouden tappion voi vähentää maatalouden tuloksesta vain tappiovuotta seuraavien kymmenen verovuoden aikana, tällainen tilanne on syytä pyrkiä välttämään järjestelemällä tulosta esimerkiksi pienentämällä muita poistoja.

Mikäli maatalouden tappion syntymistä ei voi välttää, tappion voi vaatia vähennettäväksi verovuoden pääomatulosta, esimerkiksi metsätalouden pääomatulosta. Jos tappiota ei voida vähentää kokonaan pääomatulosta, muodostuu pääomatulolajin alijäämä, joka vähennetään viran puolesta alijäämähyvityksenä ansiotulon (esim. palkka- tai eläketulon) verosta.

Lähde: Kiviranta

MUISTETTAVA

Maatalouden ja metsätalouden tuloverotus

- Maatilatalouden tuloverolakiin on lisätty säännös, jonka mukaan enintään 1 200 euron koneiden, kaluston, ja laitteiden menojäännöksen voi poistaa kerralla. Metsätaloudessa nykyisin soveltuva kerralla poistettavan menojäännöksen rajaa on korotettu 200 eurosta 600 euroon. Sellaisten koneiden, kaluston ja laitteiden, joiden todennäköinen taloudellinen käyttöaika on enintään kolme vuotta, hankintameno saadaan edelleen vähentää kokonaan sinä verovuonna, jona se on maksettu. Tämä säännös koskee sekä maatalouden että metsätalouden verotusta

Arvonlisäverotus

- Arvonlisäverovelvollisuuden tilikausikohtaiseen liikevaihtoon perustuva alaraja on noussut 10 000 eurosta 15 000 euroon. Arvonlisäveron alarajahuojennus koskee 1.1.2021 alkaen liiketoiminnan harjoittajia, joiden tilikauden liikevaihto ylittää 15 000 euroa mutta on enintään 30 000 euroa. Alarajahuojennuksen piirissä olevat myyvät täydellä arvonlisäverokannalla, mutta saavat hakemuksesta arvonlisäveron palautusta niin, että lopputulemana arvonlisäveroprosentti saavuttaa asteittain lineaarisesti täyden määrän liikevaihdon noustessa 15 000 eurosta 30 000 euroon. Alarajahuojennus säilyy ennallaan lukuun ottamatta sitä, että alarajahuojennuksen euromääräinen vaikuttamisalue on nyt 15 000 euron ja 30 000 euron välinen tilikauden liikevaihto.

MUISTETTAVA

Koneiden ja kaluston tuplapoistoja koskevan lain voimassaoloa jatketaan vuoteen 2025

- Vuoden 2020 alusta on ollut voimassa laki, joka mahdollistaa elinkeinotoimintaa ja maataloutta harjoittaville kaksinkertaiset poistot uutena hankituista ja lain voimassaoloaikana käyttöön otetuista koneista ja kalustosta (irtain käyttöomaisuus). Normaalisti tällaisten hyödykkeiden verovuosikohtainen enimmäispoisto on 25 prosenttia menojäännöksestä, mutta lain soveltamisalaan kuuluvista hyödykkeistä enimmäispoisto on 50 prosenttia menojäännöksestä. Lain oli tarkoitus olla voimassa vuoden 2023 loppuun saakka. Hallitus päätti, että lain voimassaoloa jatketaan vuoden 2025 loppuun asti.
- Erityislaki, joten suppea tulkintaperiaate

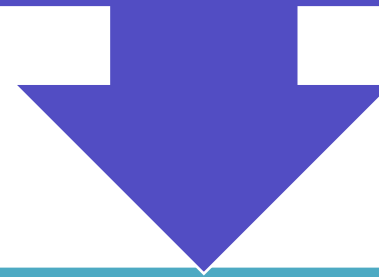
PERINTEISET HAASTEET KIRJANPIDOSSA

- Pitää tietää mitä tekee
- Muistaa päivittää ohjelmat
- Etsiä tositteet, tiliotteet, laskutetut laskut, käteiskuitit
- tilinpäätös
- Varmuuskopiot
- Tositteiden tallentaminen

Voisiko asiat tehdä toisin?

VOISIKO ASIAT TEHDÄ TOISIN?

Siirtyminen sähköiseen taloushallintoon

Mikä kaikki voidaan kirjanpidossa sähköistään

Tositteet, ohjelmassa/pilvessä	Laskutus	Ostoreskonta, laskujen maksu	Ohjelma hakee tiliotteen, tiliöi	Sähköiset aineistot suoraan kirjanpitoon esim. valma, palkanlaskenta, omavero
-----------------------------------	----------	---------------------------------	-------------------------------------	--

KUINKA JÄRJESTELMÄ TOIMII

- Kirjanpito-ohjelmia esim. kaikissa sähköisiä osioita
- Suonentieto, WebWakka, Aktiivi kirjanpito, jne.

Sähköinen taloushallinto kaikki liiketapahtumat kulkevat järjestelmien välillä ja tallennetaan digitaalisessa muodossa.

Myyntilaskut voit lähettää asiakkaasi sähköpostiin tai sanomanvälityspalveluun välitettäväksi napin painalluksella.

Ostolaskut suoraan ohjelmaan verkkolaskuoperaattorin (Apix) välittämänä.

Sisäinen pankkiyhteys tehostaa maksuliikenteen hallintaa sillä ostolaskut ja palkat voit lähettää maksuun suoraan ohjelmasta.

KUINKA JÄRJESTELMÄ TOIMII

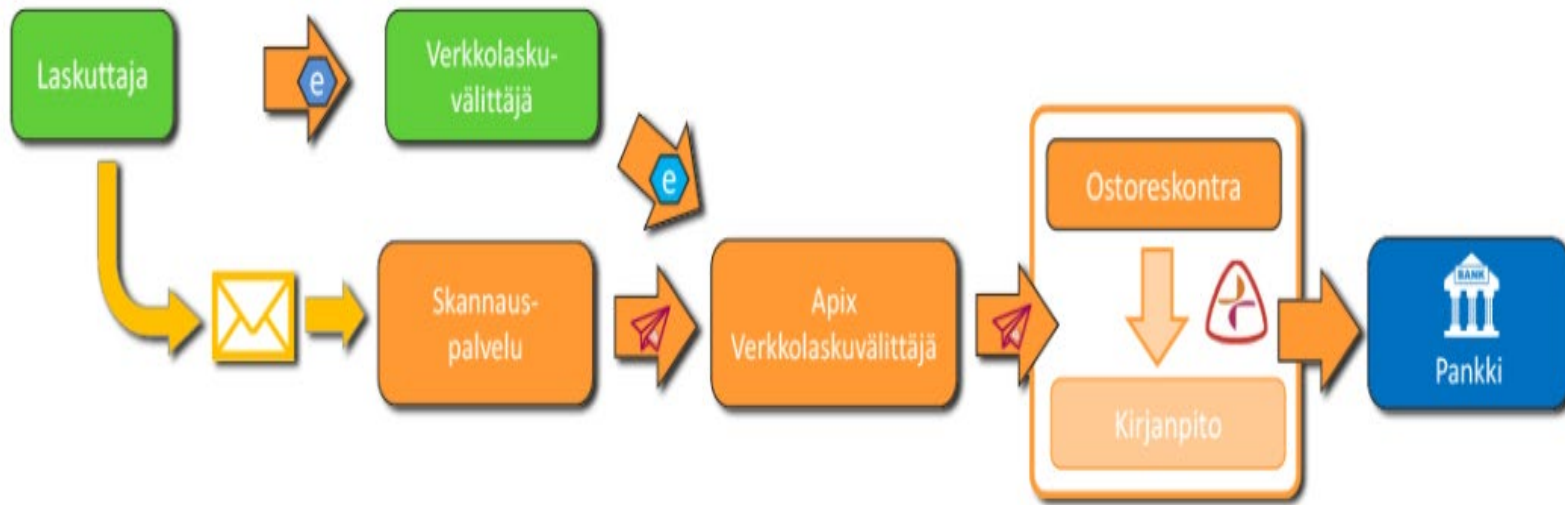
Ostolaskut

- ostolaskut saapuvat suoraan automaattisesti ostoreskontraan. Ei tarvitse tallentaa laskun summia, päivämääriä, eikä vastaanottajan tilinumeroita tai viitteitä, vaan ne löytyvät valmiina sisään tulleesta laskusta.
- Tarvitsee vain tarkastaa laskulla olevat tiedot mukana seuraavasta laskun kuvasta ja hyväksyä lasku ja lähettää laskut pankkiin maksatukseen ohjelmasta käsin ja varmistua, että veloitus tapahtui tililtä oikein.
Ostoreskontra oppii kirjanpidon tiliöinnin ja kirjaa toimittajan seuraaville laskuille tilit automaattisesti.

KUINKA JÄRJESTELMÄ TOIMII

Ostolaskun vastaanotto

KUINKA JÄRJESTELMÄ TOIMII

Laskutus

- Laskutusohjelma on kätevä. Tuoterekisteriin voit syöttää rajattomasti tuotteita ja antaa niille arvonlisäveroprosentit sekä kirjanpidon myyntitilitiedot valmiiksi.
- Asiakkaan tiedot tallentuvat asiakasrekisteriin uutta laskua syöttäessä, joten seuraavalla kerralla asiakastiedot on nopeasti poimittavissa laskulle.
- Myyntireskontran avulla pystyy seuraamaan saatavia ja tarvittaessa tehdä maksumuistutukset. Myyntilaskut ja suoritukset tallentuvat kirjanpidon tositteiksi kertakirjauksella.
- maksaa laskut ja palkat sekä noutaa viitesuoritusaineiston ja tiliotteen käymättä ollenkaan omassa verkkopankissasi tai muissa maksuliikenteen hoitoon tarkoitetuissa järjestelmissä

KUINKA JÄRJESTELMÄ TOIMII

Laskutus

MUITA MAHDOLLISUUKSIA

- Ohjelma pilvessä ja vaikka tilitoimistolla mahdollisuus käyttää ohjelmaa
- Kuitit pilvessä
- Eri ohjelmien käyttö esim. pankkien e-laskut/e-laskutus
- Suoraveloitukset jne.
- Jokainen löytää itselleen sopivan vaihtoehdon.

VEROVALMISTELUN YHTEYDESSÄ NOUSSEITA ASIOITA

- Useampi tappiollinen vuosi
- Huomattava sivuelinkeino
- Auton kilometrien selvittäminen
- Ostojen selvittäminen
- tukiviljely

MAATALOUDEN TAPPIOLLISUUS

- Montako vuotta ollut tappiollista
- Mikä tappiollisuuden aiheuttaa, poistot, korjausmenot
- Onko odotettavissa positiivisia vuosia
- Kassaperiaate, satoa voi olla "jemmassa"

MAATALOUDEN TAPPIOLLISUUS

- Toiminta on harrastusluonteista, mikäli sitä harjoitetaan ilman vakaata ansiotarkoitusta. Harrastusluonteinen toiminta ei yleensä pitemmällä aikavälillä tuota voittoa, vaan on yleensä jatkuvasti tappiollista.
- Mikäli toimintaa harjoitetaan vakaassa ansiotarkoituksessa, ei pelkästään pieni peltoala tai vähäinen erityisviljely ole este kulujen vähentämiselle. Uusi toiminta saattaa olla alkuvuosina tappiollista.
- Vaikutus arvonnlisäverotukseen, SPV huojennukset jne.

HUOMATTAVAA SIVUELINKEINOA

- Peruslähtökohtana kysymyksenasettelussa on, että vain maatilalla harjoitettu toiminta voi olla maataloutta. Maatalouden harjoittaminen on edellytys, että jokin tulo voi olla siihen liittyvää sivutuloa.
- Toiminnan laajuutta on verrattava maatalouteen. Esim. lomituspalvelun tarjoamisen voidaan katsoa liittyvän sillä tavoin viljelijän harjoittamaan omaan maataloustoimintaan ja sen tuomaan ammattitaitoon, että lomituksesta saatu työkorvaus voidaan verottaa maatalouden sivutulona.
- Jos sivutoiminta paisuu varsinaista maataloutta merkittävästi laajemmaksi ja toiminta muutoinkin täyttää elinkeinotoiminnan tunnusmerkit, sitä voidaan verottaa erillisenä liikkeenä (elinkeinotoimintana).
- Muu tulonhankkimistoiminta tulee kyseeseen tilanteissa, joissa toiminnan harjoittajalla ei ole lainkaan omaa maataloutta eikä toiminta kuitenkaan täytä elinkeinotoiminnankaan tunnusmerkkejä.

HUOMATTAVAA SIVUELINKEINOA

Maatalouden liitännäistoiminta

- Sellainen maatalouden ohessa harjoitettava tulothankkimistoiminta, jossa käytetään hyväksi tilan luontaisia edellytyksiä, esimerkiksi jalostetaan tai myydään oman tilan tuotteita tai hyödynnetään maatalousrakennuksia tai -koneita.
- Metsätalouden sivutulot verotetaan maatalouden tuloina silloinkin, kun varsinaista maataloutta ei ole.
- Maatalouden liitännäiselinkeinoja voivat olla esimerkiksi maatilamatkailu, kotileipomotoiminta (edellyttäen, että käytetään pääosin omaa viljaa), maa- tai metsätalouskoneurakointi, omien tuotteiden jatkojalostus sekä ratsastuspalvelut.

HUOMATTAVAA SIVUELINKEINOA

- Vakuutus asiat
- Myel/Yel
- Verotus, tasausvaraukset, kassa/suoriteperiaate
- SPV huojennukset

VEROVALMISTELUN YHTEYDESSÄ NOUSSEITA ASIOITA

Auton kilometrien selvittäminen

Erittäin yksinkertaista AJOPÄIVÄKIRJA!!

Yksityisauto maa- tai metsätalouden käytössä

Maatalous

- Mikäli auton kuluja ei ole kirjattu muistiinpanoihin, vähennetään kuluna maatalousajojen määrä kerrottuna kilometrikorvauksella 0,44 € /km ([Verohallinnon päätös verovapaista matkakustannusten korvauksista vuonna 2021](#)). Lisävähennyksen saanti edellyttää ajopäiväkirjaa tai muuta luotettavaa selvitystä.
- • Asunnon ja maatilan väliset matkat ovat yksityisajaja, jotka vähennetään esitäytetyllä veroilmoituslomakkeella. Vähennys on enintään 0,25 €/km ([Verohallinnon päätös matkakuluvähennyksen määrästä vuodelta 2021 toimitettavassa verotuksessa](#)).
- • Verotusyhtymä tai kuolinpesä voi maksaa osakkaalle matkalaskun perusteella maatalousajoista (muut kuin asunnon ja maa-tilan väliset) 0,44 € /km ja korvaukset käsitellään yhtymän tai kuolinpesän muistiinpanoissa palkkausmenoina. Osakkaalle korvaukset ovat verovapaata tuloa.
- • Jos verotusyhtymä ei ole maksanut korvausta osakkaan oman auton käytöstä yhtymän maataloudessa, vähennetään auton todelliset kulut tai 0,25 €/km verotusyhtymän verotuksessa.
- • Jos kuolinpesä ei ole korvannut osakkaalle matkakuluja, vähennetään kuolinpesän verotuksessa osakkaan oman auton todelliset kulut tai 0,25 €/km. Kuolinpesän auton osalta vähennetään todelliset kulut tai 0,44 €/km kuolinpesän verotuksessa. Les-kelle ei voi maksaa verovapaita kulukorvauksia. Lesken oman auton todelliset kulut tai 0,44 €/km vähennetään kuolinpesän verotuksessa.
- • Asunnon ja maatilan väliset matkat ovat yksityisajaja, jotka vähennetään verotusyhtymän osakkaan esitäytetyllä veroilmoituslomakkeella. Kuolinpesän osakkaan osalta vähennys tehdään kuolinpesän maatalouden veroilmoituksella
- Ks. Verohallinnon ohje: Liikkeen- ja ammatinharjoittajien sekä maataloudenharjoittajien matkakustannusten vähentäminen.

AUTON KILOMETRIT

OSTOJEN SELVITTELY

- Investoinnit, jopa pienetkin, tuotantopanosten hankinta
- Käyttötarkoitus, miten liittyy tuotantosuuntaan
- Metsätalouden konehankinnat

Esimerkki kyselystä:

Tarvitsemme seuraavat lisätiedot veroilmoituksen käsittelemistä varten:

- Millaista maataloustoimintaa tilalla harjoitetaan?
 - Kuinka monta hehtaaria peltojen kokonaispinta ala on? Jos olet vuokrannut peltoja, kuinka monta hehtaaria?
 - Mitä kasveja tilalla viljellään ja minkä kokoisilla pinta-aloilla?
 - Mihin viljelykasvien sato käytetään?
 - Mitä rakennuksia, koneita ja laitteita maataloudessa käytetään?
 - Mistä raaka-aineet hankitaan?
 - Onko tilalla tuotantoeläimiä? Jos on, selvitä mitä eläimiä, kuinka paljon ja miten ne liittyvät maatalouden tulonhankintaan?
 - Veroilmoituksen mukaan maataloustoiminnan tulos on ollut tappiollinen . Mistä tappiollisuus johtuu?
 - Onko käsityksesi mukaan tilan toiminta muuttumassa kannattavaksi? Milloin arvioit sen tapahtuvan?
 - Miten rahoitat tappiollisen toiminnan?
 - kalustoluettelo ja selvitys verovuonna hankitusta kalustosta
 - selvitys maatalouden menoista ja kulutositteet 10 suurimmasta menoeristä
- Jos toiminnan tarkoituksena ei ole tulon hankkiminen, toimintaa ei pidetä maatilatalouden tuloverolain mukaan verotettavana toimintana. Silloin verotuksessa sovelletaan tuloverolakia. Tämä tarkoittaa sitä, että tällaisesta toiminnasta syntyneestä tappiota ei voi vähentää muista tuloista verotuksessa. Myöskään toimintaan kohdistuvat arvonnalisäverot eivät ole vähennyskelpoisia. Vähentämättä jääneet menot huomioidaan kuitenkin myöhempinä vuosina, kun saman toiminnan tuloja verotetaan.

Esimerkki kyselystä:

Tarvitsemme viimeistään 25.08.2022 seuraavat lisätiedot veroilmoituksen käsittelemistä varten:

- Millaista maataloustoimintaa tilalla harjoitetaan?
- Kuinka monta hehtaaria peltojen kokonaispinta ala on? Jos olet vuokrannut peltoja, kuinka monta hehtaaria?
- Mitä kasveja tilalla viljellään ja minkä kokoisilla pinta-aloilla?
- Mihin viljelykasvien sato käytetään?
- Mitä rakennuksia, koneita ja laitteita maataloudessa käytetään?
- Mistä raaka-aineet hankitaan?
- Onko tilalla tuotantoeläimiä? Jos on, selvitä mitä eläimiä, kuinka paljon ja miten ne liittyvät maatalouden tulonhankintaan?

Myyntisi koostuu lähes kokonaan kohdasta Muut myyntitulot (ilman arvonlisäveroa) 165 065,27 euroa ja julkisista tuista 25 742,67 euroa. Selvitä mistä tämä johtuu, erittele muut myyntitulot 165 065,27 euroa.

Maatalouden tulosi 48 736,45 euroa ovat pääosin valtiolta saatuja tukia 42 563,92 euroa.

Selvitä, miksi maataloudessa ei ole lähes ollenkaan muita tuloja kuin tukia.

Pyydän erittelyä maatalouden menoista.

Erittele seuraavat maatalouden veroilmoituksella vähentämäsi menot:

- Arvonlisäverotuksessa vähennyskelpoiset ostot 24 % (ilman arvonlisäveroa) 17 691,09 euroa

Muut maatalouden arvonlisäverottomat menot 0 %:(ilman arvonlisäveroa): 10 061,60 euroa

Selvitä myös, miten menot liittyvät harjoittamaasi maatalouteen. Verotuksessa voi vähentää vain tulon hankkimisesta tai säilyttämisestä johtuvat menot.

Tarvitsemme lisätietoja maatalouden kalustoon kuuluvien ajoneuvojen käytöstä. Selvitä seuraavat asiat:

-kaikki autolla ajetut kilometrit verovuoden aikana

--kopio ajopäiväkirjasta tai jos et ole pitänyt ajopäiväkirjaa, selvitä seuraavat asiat jokaisesta elinkeinotoimintaan liittyvästä matkasta erikseen:

-alkamis- ja päättymispäivä

-alkamis- ja päättymispaikka (tarvittaessa ajoreitti)

-matkan pituus

-ajon tarkoitus

VEROSUUNNITTELU

- Rakennusten osalta, kun menojäännös < 1000 €/rakennus
- Koneiden ja salaojien osalta kun menojäännös < 1200 €
- Tilinpäätösostoina koneet ja niistä tehtävät poistot käyttökelpoisia vain, jos koneet voidaan ottaa käyttöön ko. verovuoden aikana
- Miten rahoitan koneen vaihdoksen. Aiheutanko itselleni veroseuraamuksia
- Tuplapoisto on miettimisen paikka

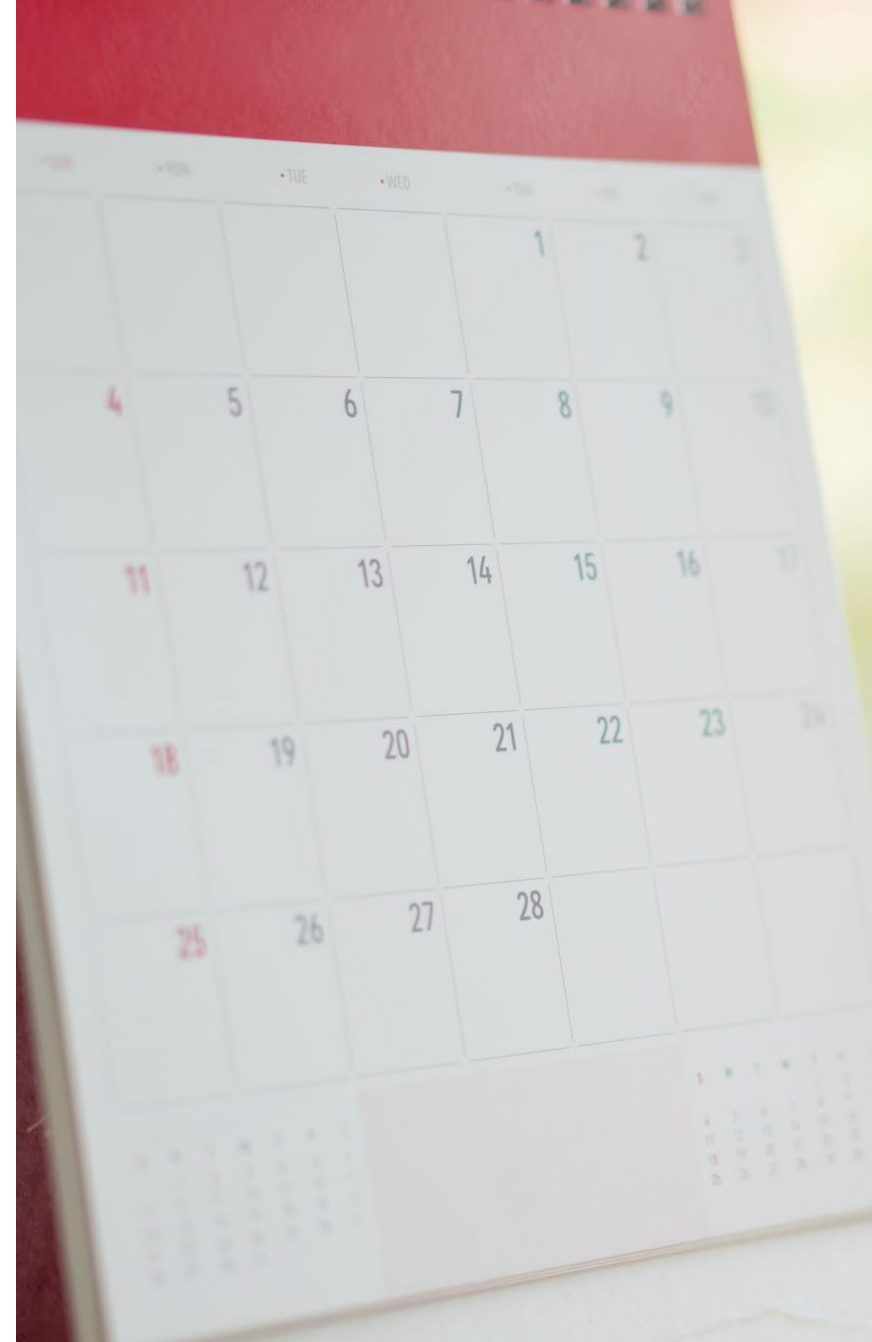
Kassaperusteen hyväksikäyttö

Antaa rajattomat suunnittelumahdollisuudet 😊

- Myyntien ajoitus
- Ostojen ajoitus, ennakko-ostot
- Lannoitteet, siemenet, kasvinsuojeluaineet, rehut, säilöntäaineet, polttoaineet, voiteluaineet, ennakkomaksut
- Myel-vakuutusmaksut, muut vakuutusmaksut
- Vuokrat, korot

VEROSUUNNITTELU

- **Uusi rahoituskausi 2023-2028**
- Ruokavirasto on julkaissut viljelijätukien tavoitteellisen maksuaikataulun vuosille 2023-2028. Ensi vuodesta alkaen maksut painottuvat hakuvuoden joulukuulle ja seuraavaan kevääseen.
- **Tämä on syytä ottaa huomioon jo vuoden 2022 verotuksessa ja vuoden 2023 vuoden suunnittelussa!!**

VEROSUUNNITTELU

- **Tasausvarauksen hyväksikäyttö**
- Tasausvaraus tehokkaimmillaan, kun sillä varaudutaan tulevaan rakennusinvestointiin
- esim. konevaraston rakentaminen:

tasausvaraus v. 2020	13500 €
tasausvaraus v. 2021	13500 €
tasausvaraus v. 2022	<u>13500 €</u>
Yhteensä	40 500 €

- Suoratuloutus?

Maatalouden nettovarallisuus

maatalouden varat- maatalouden velat= maatalouden nettovarallisuus

Maatalouden varat 100 000 €

Maatalouden velat - 30 000 €

Maatalouden nettovarallisuus 70 000 €

Maatalouden pääomatulo-osuus:

20% , 10% tai 0 % maatalouden edellisvuoden nettovarallisuudesta.
Huomio maksetut palkat.

maatalouden nettovarallisuus 100 000 €

0 % 0 €

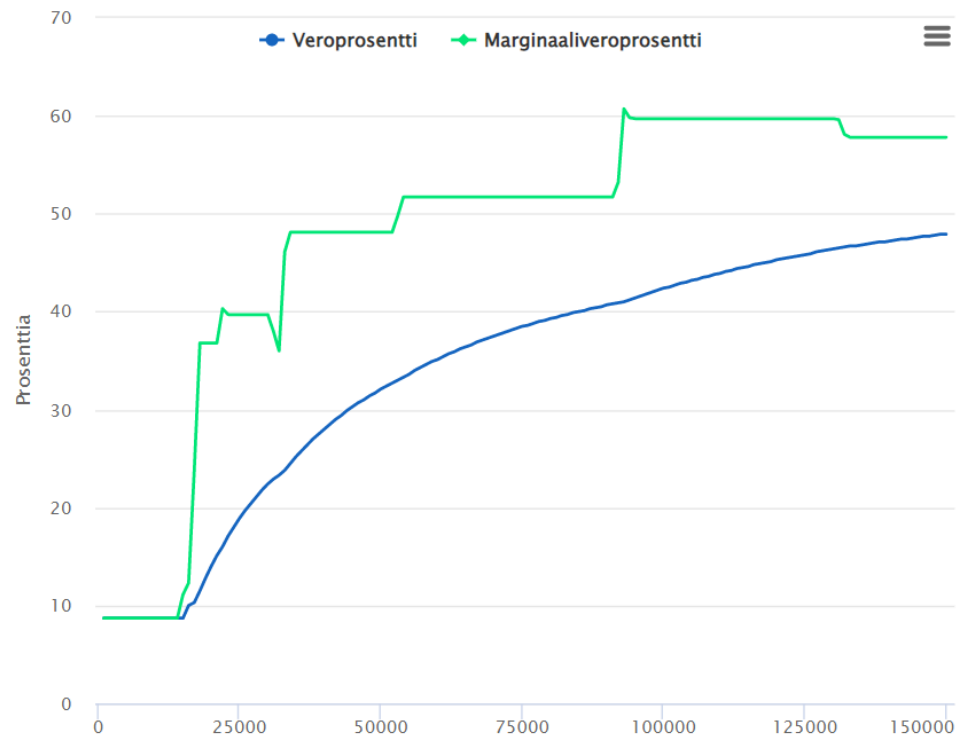
10 % 10 000 €

20 % 20 000 €

Verovelvollinen voi itse valita mitä prosenttia käytetään. Verovelvollisen vaatimuksesta 10% tai 0 % muulloin 20%. **Ennen verovuoden päättymistä**

- Ansiotulon marginaalivero ylittää 30 % 19 200 € tulojen kohdalla
- Yrittäjälle edullisinta saada verotettavaa ansiotuloa 19 199 € ja ylimenevä tulo pääomatulona. Huomio yrittäjävähennys

Palkansaajan tuloveroprosentti ja marginaaliveroprosentti tulotasoittain vuonna 2022

M A A T A L O U D E N
N E T T O V A R A L L I S U U D E N
L A S K E N T A

15 000	1 200	8,7 %	11,1 %	13 696
16 000	1 280	10,0 %	12,3 %	14 396
17 000	1 360	10,3 %	23,8 %	15 250
18 000	1 440	11,5 %	36,8 %	15 927
19 000	1 520	12,8 %	36,8 %	16 559
20 000	1 600	14,0 %	36,8 %	17 191
21 000	1 680	15,1 %	36,8 %	17 822
22 000	1 760	16,0 %	40,3 %	18 472
23 000	1 840	17,1 %	39,7 %	19 074
24 000	1 920	18,0 %	39,7 %	19 676
25 000	2 000	18,9 %	39,7 %	20 279
26 000	2 080	19,7 %	39,7 %	20 882
27 000	2 160	20,4 %	39,7 %	21 484
28 000	2 240	21,1 %	39,7 %	22 087
29 000	2 320	21,8 %	39,7 %	22 689
30 000	2 400	22,4 %	39,7 %	23 292
31 000	2 480	22,9 %	38,0 %	23 895
32 000	2 560	23,3 %	36,0 %	24 529
33 000	2 640	23,8 %	46,1 %	25 134
34 000	2 720	24,5 %	48,1 %	25 668
35 000	2 800	25,2 %	48,1 %	26 187
36 000	2 880	25,8 %	48,1 %	26 706
37 000	2 960	26,4 %	48,1 %	27 225

Otettava huomioon kaikki maatalouden ulkopuoliset ansiotulot ja niistä tehtävät vähennykset

Jos nettovarallisuus nolla tai negatiivinen, valinnalla ei ole merkitystä

YHTEENVETO

- Tutustus kirjanpito-ohjelman mahdollisuuksiin ja tulosteisiin.
- Ota kirjanpito tavaksi. Välitinpäätös. Vertaa aina johonkin. Edellisvuosiin, naapuriin, tuotantosuuntaan, valtakunnan tasolla.
- Tee korjausliikkeitä, toteutuuko budjetti.
- Kirjaa ylös asioita, laita tärkeysjärjestykseen.
- Korjaa ennakoita-
- Älä tuhlaa poistoja.
- Valitse sopiva alv-ilmoitusajanjakso.

VEROTUKSEN TÄYDENTÄMINEN

Omaveron käyttäminen

- Normaalit, luonnolliset vähennykset ilmoitettava
- Vuokratulot, maa-ainesten myynti ym.
- Kotitalousvähennys
- Metsätalouden korot
- Yhtymien korot
- Asuntolainojen korot

VEROTUKSEN TÄYDENTÄMINEN

- MYEL-maksujen siirto
- MYEL-maksujen palautukset (ovatko jo 2-lom.?)
Mela ilmoittaa suoraan verottajalle "Etuudet"-tulona
- Tarkista ja vertaa omiin veroilmoituksiin / verolaskelmiin
- Salaojituksista kannattaa ilmoittaa verottajalle

JOS HUOMAAT VIRHEEN, HAE MUUTOSTA

Verovuosi	Oikaisuvaatimuksen oltava perillä viimeistään
2015	31.12.2021
2016	2.1.2023
2017	määräaika päättynyt 31.12.2020
2018	31.12.2021
2019	2.1.2023
2020	2.1.2024
2021	31.12.2024

YHTEENVETO

- Tutustus kirjanpito-ohjelman mahdollisuuksiin ja tulosteisiin
- Ota kirjanpito tavaksi, välitilinpäätös, vertaa aina johonkin, edellisvuosiin, naapuriin, tuotantosuuntaan, valtakunnan tasolla
- Tee korjausliikkeitä, toteutuuko budjetti
- Kirjaa ylös asioita, laita tärkeysjärjestykseen
- Korjaa ennakoita,
- Älä tuhlaa poistoja
- Valitse sopiva alv-ilmoitusajanjakso

YHTEENVETO

- Mieti mikä on meidän juttu, kaikkea ei tarvitse itse tehdä
- Käytä tarvittaessa ulko-puolista apua
- Jos huomaat kirjanpidossa virheen, niin tee oikaisu
- Kannattavuudella ei eletä vaan kassajäämällä
- Maksa itsellesi palkkaa

- Budjetoit itsellesi/puolisolle/perheelle aikaa ja vähän rahaakin.

Kiitos!

Hannu Vuoriniemi

www.vcoy.fi

hannu.vuoriniemi@vcoy.fi